

جلد
۲

مجموعه‌ی ۱۲ جلدی

آموزش تجوید تخصصی

سطح ۲

ویژه‌ک عزیزانی که تجوید تخصصی سطح ۲ را گذرانده‌اند و می‌خواهند در سطوح بالاتر آن را پیگیری نمایند و با این نکتات زیبایی داشته باشند، صوت و لحن، آیین‌نامه و شیوه‌ک داورک مسابقات، نکات کباریک داور و هم چنین یک قارک و حافظ در مسابقات مورد توجه قرار دارند. خصوصیات یک داور خوب و ...

مؤلف: سید حسن طالبی تربیتی
مدرس دوره‌های تربیت مربی قرآن کریم

سرشناسه: طالبی تربیتی، سید حسن، ۱۳۴۵ - عنوان و پدید آوران: آموزش تجوید تخصصی؛

سطح ۲/ سید حسن طالبی تربیتی مشخصات نشر: مشهد: استوار، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۱۱۸ ص: مصور، جدول شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۶۵-۲۹-۴-۴ به:

یادداشت: فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا موضوع: قرآن - تجوید

موضوع: قرآن - قرانت

رده کنگره: ۷۴/۵ BP نشانه اثر: ۸۳ آ ۲/ رده دیویی: ۲۹۷/۱۵۱۰۷

● نام کتاب: آموزش تجوید (سطح ۲)

● مؤلف: سید حسن طالبی تربیتی

● ناشر: استوار

● گرافیک و صفحه آرایی: سید حسن طالبی تربیتی

● طرح جلد: هادی لسانی

● چاپ: دقت

● تیراژ: ۲۰۰۰

● نویت و تاریخ چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۲

● قیمت: ۴۱۰۰۰ ریال

● شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۶۵-۲۹-۴-۴

● پست الکترونیک: jin_vendoor.talebi@yahoo.com or gmail.com

● ارتباط با مؤلف: ۰۹۱۱ ۹۱۱ ۵۵۹۰ - ۰۹۱۱ ۴۴۱۳

● سفارشات: ۰۹۱۵ ۵۰۷ ۳۳۱۲ - پخش استوار: ۰۲۱ ۲۲۳۲۵۶۲۰

● پخش هاتف: مشهد ۰۲۲۵۳۹۲۸ - تهران: ۰۲۲۵۵۲۰۰ - ۰۶۴۴۱۵۴۲۰

نگاهی اجمالی به فعالیت‌های قرآنی مؤلف مجموعه‌ی دوازده جلدی

گنجینه‌ی نور

- شروع کار حرفه‌ای در خصوص تلاوت قرآن کریم از سال ۱۳۶۲ ه. ش.
- تلمذ در محضر اساتید بزرگ و ارزشمند آقایان: رنجبر، علّامی و شهیدی در قم
- عضویت در «مجمع قاریان قرآن کریم قم» در سال ۱۳۶۶
- برگزاری جلسات قرائت قرآن کریم (حسینی‌ی شهدا و...) و تدریس تجوید در
- گروه‌ی علمیه‌ی قم (مدرسه‌ی معصومیه) از سال ۱۳۶۷
- قرائت، دافری و نیز تدریس در کلاس‌های حفظ قرآن کریم در شهرهای مختلف
- دوران سال ۱۳۶۸
- تدریس در دهکده‌های تربیت مربی و تربیت مدرس قرآن کریم در بیش از ۷۰ شهر
- (از طرف بنیاد قرآن کریم مرکز، آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی و
- حوزه‌ی علمیه‌ی قم) از سال ۱۳۶۸
- نفر اول مسابقات قرائت قرآنی (شبه‌ی قرائت)، مشهد مقدس، سال ۱۳۷۱
- کسب چندین مقام برتر در مسابقات مختلف قرائت قرآن کریم در سطح کشور و
- شهر مقدس قم طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۲
- اولین سری تألیف: کتاب احسن التجوید لوقت العزّان المجید، سال ۱۳۷۳
- دومین سری تألیف: شامل دو کتاب به نام احسن القراءة والتجوید (سطح ۱ و ۲)،
- سال ۱۳۷۶
- سومین سری تألیف: شامل چهار کتاب به نام‌های اصول و روش‌های روان‌خوانی،
- اصول زیباخوانی (در دو سطح) و راهنمای تدریس تجوید، سال ۱۳۸۰
- (متأسفانه این چهار کتاب در سال ۸۶ توسط ناشر به کیست به کار پایین و
- تأسف بیش‌تر این که در سال ۸۹ نیز بدون هماهنگی با مؤلف در کتاب و آن
- هم با اسم «چهار کتاب تجوید» چاپ شده که مورد تأیید مؤلف نمی‌باشد.
- چهارمین سری تألیف: در این سری مؤلف سعی نموده (با توجه به استقبال از
- قرآنی از تألیفات قبلی و با تجدیدنظر اساسی در آن‌ها و نیز سطح‌بندی قرآن
- آموزان) این «مجموعه‌ی دوازده جلدی» را به گونه‌ای به رشته‌ی تحریر در آورد که
- نسبت به کتاب‌های قبلی مؤلف و نیز دیگر کتاب‌های موجود در این زمینه
- برای علاقه‌مندان به یادگیری و مربیان گرامی از فایده‌ی بیش‌تری برخوردار باشد.
- (لازم به ذکر است کتاب‌های مؤلف به کرات تجدید چاپ شده و تیراژ
- آن‌ها تاکنون بیش از ۲۵۰۰۰۰ جلد می‌باشد).

سخنی با متولیان امر آموزش قرآن کریم

بدون شک سه رکن اساسی برای برگزاری یک کلاس خوب و ایده‌آل، «مربی، کتاب و روش آموزش»^(۱) می‌باشد. در این میان «مربی» که مهم‌ترین این سه رکن است در طول سال‌ها تدریس و قبول زحمات فراوان، تجربه‌ی زیادی کسب نموده که باید مراکز و مؤسسات قرآنی آن را مغتنم شمرده، از توان و تجربه‌ی این عزیزان به نحو مطلوب بهره‌مند گردند و بیش از این قدردان زحمات آنان باشند.

در خصوص «کتاب» نیز خوشبختانه مؤلفان و نویسندگانی با تکیه بر تجربه و آسیب‌شناسی کلاس‌های قرآن، کتاب‌های مفید و پرمحتوایی همراه با روش‌های نو به رشته‌ی تحریر در آورده‌اند که آموزش قرآن کریم و تجوید را برای علاقه‌مندان بسیار سهل‌تر نموده است، لذا انتظار می‌رود این کتاب‌ها نیز مورد توجه «متولیان امر آموزش قرآن کریم» قرار گیرد. ولی آن چه در این رابطه کم و بیش مشاهده می‌شود چیزی غیر از این است، به گونه‌ای که مربیان و نیز دست‌اندرکاران امر آموزش در برخی مراکز قرآنی از اصرار مسئولین مافوق در خصوص این که فقط باید از کتاب‌های تعیین شده استفاده کنند گله‌مندند.

نتیجه‌ی این هرچین بود برخی ضعف‌های دیگر باعث شده تعداد قابل توجهی از قرآن آموزان علی‌رغم گذراندن کلاس‌های متعدد نتوانند قرآن کریم را با تسلط لازم قرائت نمایند. طبیعی است تا زمانی که روش انتخاب کتاب آموزشی «نگاهی منطقی» حاکم نباشد، این مشکل وجود خواهد داشت.

لذا توصیه می‌گردد برای رفع این مشکل اصل کتاب می‌باشد، هر یک از «مؤسسات و مراکز قرآنی» با «تشکیل جلساتی» متشکل از مربیان و مسئولین آموزش آن مراکز و نیز با دعوت از اساتید اهل فن، کتب موجود و قابل دسترسی را تهیه و مورد بررسی قرار دهند، در نتیجه هر کتابی که توسط این گروه برای آموزش مفید تشخیص داده شد انتخاب گردد،^(۲) تا بدین وسیله مربیان که «بار اصلی آموزش» بر دوش آنان است، در انتخاب کتاب نقشی مؤثر داشته باشند.

تجربه نشان می‌دهد اگر این توصیه که در برخی مؤسسات و مراکز قرآنی اجرا می‌شود به صورت فراگیر عملی گردد، می‌تواند در «ارتقاء سطح کیفی آموزش قرآن» بسیار مؤثر باشد.

امید است این پیشنهاد مورد توجه دلسوزان امر آموزش قرآن کریم قرار گیرد و اجرائی شود.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

۱- طبیعی است ارتقاء وضعیت آموزشی مستلزم تجهیز مراکز قرآنی و بهره‌مندی از روش‌های جدید می‌باشد که توجه به این امر و اصلاح روش‌های سنتی امری اجتناب‌ناپذیر است.

۲- با توجه به این که بدون شک دیگر کتاب‌ها نیز مفید می‌باشند، مربیان باید با تهیه و مطالعه‌ی آن‌ها بر توانایی خود بیفزایند.

۸	مقدمه:
۱۰	بخش اول:
۱۰	۱- اشاره‌ای مختصر به تاریخ تجوید
۱۲	۲- بحثی کوتاه پیرامون علم قرأت و علل پیدایش اختلاف قراءات
۱۴	۳- علل عمده‌ی اختلاف تلفظ‌ها و قراءات
۱۴	۴- اسامی قاریان سبعة و راویان آن‌ها
۱۸	بخش دوم: مخارج حروف
۱۹	۱- سام دندان‌ها
۲۱	۲- موضع حلق
۲۳	۳- موضع لہات
۲۴	۴- موضع دهان
۲۸	۵- موضع شفتین
۳۰	جدول مخارج حروف
۳۱	بخش سوم: صفات حروف
۳۳	صفات کلی:
۳۵	صفت استعلاء
۳۵	صفت استفال
۳۶	صفت اطباق
۳۷	صفت انفتاح
۳۸	صفت همس
۳۸	صفت اذلاق
۳۹	صفت اصمات
۳۹	صفات اصلی غیر متضاد:
۴۰	صفت قلقله
۴۰	صفت غنة
۴۱	صفت نبرة
۴۱	صفت تفتیشی
۴۶	صفت تکریر
۴۷	جدول صفات حروف
۴۸	۵۰
۵۰	بخش چهارم: احکام حروف
۵۱	۱- احکام تخریم و ترقیق حرف راء
۵۲	۲- مبحث ادغام
۵۴	۳- احکام میم ساکن
۵۶	۴- احکام تنوین و نون ساکن
۵۹	۵- باب مد و قصر
۶۲	بخش پنجم: وقف و ابتدا
۶۳	۱- وقف تام
۶۵	۲- وقف کافی
۶۶	۳- وقف ح
۶۷	۴- وقف قبیح
۶۸	بخش ششم: توضیح در خصوص چند اصطلاح
۶۸	۱- فتح
۶۸	۲- امالة
۶۹	۳- روم
۶۹	۴- انواع هاء در قرآن
۷۲	بخش هفتم: صوت و لحن
۷۲	۱- تعریف صوت و ارانی، توضیحاتی پیرامون آن
۷۶	۲- تعریف لحن و ارانی، توضیحاتی پیرامون آن
۷۸	۳- شیوه‌ی یادگیری آهنگ‌ها و نغمه‌های قرآنی
۸۰	بخش هشتم: شیوه‌ی داور مسابقات قرأت، حفظ و ترتیل
۸۱	۱- خصوصیات یک داور خوب
۸۲	۲- نکاتی که باید همزمان با برگزاری مسابقه و ... مورد توجه داوران گرامی قرار گیرد
۸۴	۳- نکاتی که باید همزمان با برگزاری مسابقه و ... مورد توجه حافظان و قاریان عزیز قرار گیرد
۸۶	۴- آیین نامه‌ی مسابقات قرأت، حفظ و ترتیل

قال رسول الله ﷺ

حسنوا القرآن باصواتكم، فان الصوت الحسن يزيد القرآن حسنا

با صداهایتان قرآن را زینت دهید، زیرا صدای زیبا آهنگ قرآن را نیکو می‌سازد.

در رابطه با اهمیت علم و دانش در قرآن کریم آیات زیادی به چشم می‌خورد، هم چنین بزرگان دین در این خصوص توصیه‌ها و تأکیدات زیادی نموده‌اند، از جمله علمی که گرایش و رغبت همه‌ی افراد، به ویژه جوانان و نوجوانان را به معارف الهی بیش‌تر کرده و به زیباخواهی آنان را پاسخ می‌دهد «علم قرائت» است، این علم با توجه به تأکیدی که به زیباخوانی قرآن کریم دارد بر قاری و شنونده اثر خاصی گذاشته، جاذبه‌ی کلام وحی را به هر چه که باشد و در نتیجه زمینه را برای کسب علوم و معارف دینی و قرآنی فراهم می‌نماید. لذا باید زمینه را به گونه‌ای فراهم کرد تا عزیزانی که استعداد صوتی خوبی داشته و علاقه‌مند به صوت حدی و حرفه‌ای «علم تجوید و قرائت» را فرا گیرند، بتوانند این مهم را پیگیری نمایند.

اینجانب در اوایل دهه‌ی ۷۰ به تصمیم گرفتم به صورت حرفه‌ای کار تلاوت قرآن کریم را دنبال کنم. پس از گذشت چند سال که از محضر اساتید بزرگوار «رنجبر، علّامی و شهیدی» در قم کسب فیض نمودم به جمع قاریان قرآن» این شهر دعوت شدم. سال‌ها همشینی و مجالست با اساتید و قاریان برتر در این مجمع و برگزاری جلسات قرائت و نیز تمرینات منظم باعث شد تا به موفقیت‌هایی دست یابم، از جمله این که در سال‌های ۶۸ و ۶۹ هـ. ش. به نمایندگی از قم در مسابقات سراسری «سازمان تبلیغات اسلامی»^(۱) شرکت کرده و جزء نفرات برتر شناخته شدم، در سال ۶۸ منتخب مسابقه به «دوره‌ی تربیت مدرس قرآن کریم» که از طرف «دارالقرآن مرکز» در تهران برگزار می‌شد دعوت شدند، این دوره‌ی تخصصی را با موفقیت به پایان رساندم، پس از گذشتن از این دوره با جدیت بیش‌تری تدریس و تمرینات قرائت را ادامه دادم به گونه‌ای که مسابقات اوقاف (سال ۷۱) توانستم «رتبه‌ی اول» قرائت را با بیش از ۹۰ امتیاز در مشهد مقدس به دست

۱- در آن سال‌ها این مسابقات به طور منظم و مرتب از طرف این سازمان هر ساله برگزار می‌شد.

آورم. متأسفانه در سال ۷۲ برای حنجره‌ام مشکلی به وجود آمد که از تلاوت قرآن کریم به صورت حرفه‌ای منع شدم. این مشکل هر چند ضربه‌ای جبران‌ناپذیر به من وارد کرد، ولی کار تدریس را هرگز رها نکردم و بحمدالله توفیق یافتم در بیش از «هشتاد دوره‌ی تربیت مربی و تربیت مدرس» قرآن کریم در شهرهای مختلف کشور تدریس نمایم.

حاصل تدریس در مدتی حدود سه دهه، تألیف کتاب‌های مختلفی در خصوص علوم قرآنی است، مهم‌ترین آن‌ها مجموعه‌ی دوازده جلدی گنجینه‌ی نور می‌باشد که بیش از چهار سال تألیف آن به طول انجامید و بسیار متفاوت با کتاب‌های قبلی است.

امیدوارم این مجموعه و به ویژه این کتاب که مباحث مهمی از جمله صوت و لحن، شیوه‌ی «قرری»، خصوصیات یک داور خوب، آیین‌نامه‌ی مسابقات قرائت، حفظ و... در آن آورده شده است مورد توجه علاقه‌مندان به ویژه قاریان و مربیان گرامی و نیز عزیزانی که تجربه‌ی کم‌تری در خصوص قرآنی دارند مفید واقع گردد.

در پایان از مربیان، صاحب‌ظراف و کمال‌انسان اهل فن انتظار داریم انتقادات، پیشنهادات و راهکارهای خود را جهت پربارتر شدن این کتاب و به طور کلی این مجموعه‌ی ۱۲ جلدی تلفنی (۱۴۴۱۳/۱۱۲) و با پست الکترونیکی:

ganjineyendehi@yahoo.com or gmail.com ارائه نمایند.

پیشاپیش از عنایت و توجه شما نهایت تشکر و امتنان را دارم.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

رمضان سال ۱۴۳۳ هـ. ق.

مطابق با مرداد سال ۱۳۹۱ هـ. ش.

سید حسن طالبی تربتی

